

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 5.

9ad jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda
gast, blaðde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

15ad Mars 1907.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Varjal du vaimod.

Moadde sane oskolažaidi.

»Varjal du vaimod oembo go dam,
mi varjaluvvu, dastgo ællem dast
vuolga.« Sanel. 4, 23.

Stuoremus oasse vaddesvuodain
mailmest læk vaimo-vaddesvuodak.
Vaddesvuodak oednag dafhoin gaida-
šegje, jos burist čužoši buok olbmui
vaimoiguim. Oskolažaidi læ dat eri-
noamašet darbašlaš varjalet sin vai-
moidæsek. Mutto moft mattek si dam
dakkat.

I. Osko bisovažat.

Du vuostas vuoitto don ožžok osko
bokte, ja du manemus vuoito galgak
don maidai oažžot osko bokte. Vaib-
mo buttestuvvu ja buttesen varjaluvvu
osko bokte (Ap. dag. 15, 8—9.) Osko
bokte varjaluvvu vaibmo olles rafhest,
(Es. 26, 3). Mailbme bagjelvuittuvvu
osko bokte (1 Joh. 5, 4). Ibmel læ
dam nuft asatam, damditi ale aped,
mutto osko hæitekætta.

II. Illod bisovažat.

Avvodægje kristalažak læk vuoittevaš
kristalažak. »Illo Ibmel siste læ du
apasmattujubme.« Ibmel datto læ atte
su manak galggek læt likkolažak. Sie-
lo likkolašvuotta læ okta buorre dov-
domærkka su bestujume ala. »Illode-
ket alelassi.« celki Paulus, ja fastain
cælkam mon »illodeket.« Paulus dam
dagai. Okti giddadoppijuvvui son ja
rissijuuvui, dassači go nakke su čiel-
gest livcagi, ja son læi oktan varran,
ja dastinanpel suppijuvvui son dam
siskemuš ladnji ovta boares romalaš
giddagassi særvalagai mutton leit-
nantain, gæn namma læi Silas; mutto
dam sagjai atte biekkot, æppedet ja
čierrot algiga soai illodet ja lavllot
salmid. Ja Ibmel gulai sodno avvo-
čuurvvoma ja vastedi ædnamdoargastu-

sain, mi savdnjeli lakkid fangain erit
ja ravai giddagasaportaid, bijai sin
friavutti ja jorggali fangagæčče obba
su bærrašin. Ap. dag. (16, 16—24).

Ale daga bærgalaki dam ilo, atte
vagjolak morašlaš mielain, mutto čajet
sudnji ja buok su jovkkoi, atte don
duottavuodast læk Ibmela manna, ja
atte dust læ dorvvo du aččasad, daggo
bokte atte læk ilost.

III. Læge bisovaš rokkadusa siste.
Don ik sate varjalet du vaimod, jos
ik vagjol Ibmelin, ja don ik sate vag-
jolet suina alma suina sardnedtaga.
Jos don rokkadalak rievtoi ja oskost
ja gulddalak, maid Ibmel cælkka, de
son sarnoda duina ja čajeta dudnji su
gæinos. Harvve olbmuk rokkadallek
nuft ollo go si berrišegje. Manga
olbmui, gæk vaimo varjalek, dovddet
uccan daihe æi maidege rokkadusa
famost. Osko rokkadus matta vaddes-
vuoda varid sirddet ja bærgalaga
joavko časket batarussi. Gudne lekus
Ibmeli! Okta Skotlanda dronneg, gæn
namma læi Maria, balai John Knowsa
rokkadusain oembo go 10 duhat vær-
joduvvum soaldatin. Gi læi dat olmai,
gutte læi nuft baldos? Son læi okta
famolaš sardnedægje.

Jos rokkadusast galgga illo ja
fabmo boattet, de fertte dat šaddat
okta sarnodæbme Ibmelin. Don galgak
maidai diktet Ibmela sardnot dudnji.
Don galgak vuorddet ja guldalet, maid
Ibmel dudnji cælkka. Rokkadala hæi-
tekætta, cælkka Paulus. »Olmuš
galgaši alelassi rokkadallat ige vaib-
bat,« celki Jesus.

IV. Soađa bisovažat.

a) Soađa mailme, oaže ja bærgalaga
vuostai. Dak læk vašalažak, mak æi
goassege oađe; mutto maidai Basse-
vuoigņa du siste læ okta buorre goce-
tægje ja fakta. Bassevuoigņa aiggo

væketet du vuoittet, jos don gocak.
b) Soađa maidai ærai sieloi oudast.
Dat læ barggo mi vaimo liegada ja
vaimo arvostmatta. Go balvak bottek
du vuoigņalaš alme ala, de soattam
ærai oudast læ dego bajandalkke, mi
aimo čilgge ja bæivaš baittema bukta.

V. Læge bisovaš balo siste.

Maid? Galggago kristalaš maidai bal-
lat? jærak don. Dasa vastedam mon:
Galgga gall! I slavavuoda baloin gal,
mutto vuollegaš, basse gudnebaloin,
alma mantaga olmuš vissaset jorrala.
Jurdaš, moft David jorrari ja Annani-
as ja Saffira, ja Akau Judas ja Salo-
mon! Jurdaš, man ædnag oskodovdas-
tægjek, gæi don læk dovddam, læk
jorralam ja valde vara ja bala amas
donge jorralet. »Audogas læ dat ol-
muš, gutte alelassi balla,« cælkka Sa-
lomon. »Hærra ballo læ ællem aja.«

VI. Læge bisovaš rakisvuoda siste.

»Jos mon sarnom olbmui ja engeli
gielaiguim, mutto must i læk rakisvuot-
ta, de mon læm čuogje malma ja ski-
laidægje biello. Ja jos must læk pro-
fetelašvuoda addaldagak, ja jos mon
dieđašim buok čiegosvuodaid ja buok
dieđo, ja jos must lifče buok osko,
nuft atte mon matašim varid sirddet;
mutto go must i læk rakisvuotta, de
im mon læk mikkege,« nuft cælkka
Paulus.

»Mon addam digjidi ođđa bak-
koma, atte di galggabetet rakistet gu-
dek guimidædek, vai, nuftgo mon læm
rakistam din, nuft galggabetet maidai
di rakistet gudek guimidædek,« cælk-
ka Jesus.

Vided „Nuorttanaste“
du sidaguimid gaskast!

Aigge læ alggam galmasen ja goalosen.

(Sisasaddijuvvum »Nuorttanastai«.)

Di, guđek adnebetet čalmid rava ja diettebetet vebašge vidasæbbut mailmest, ja lepet lokkam bassečallag, ja maidai lokkabetet aigi čallagid ja blađid sikke min ædnam ja maidai olggo-ædnam dapatusaid oaidnebetetDe ferttebetet dovdastet oktan muina, atte aigge læ æmbo vuttivaldetatte dal go ouddal, Dapatusak læk dievvamen, mak læk einostuvvum mailme loapa ouddal, ridok ja soapamættomvuodak lassanek sikke rikai, suokani ja sidagoddi gaski. Vœkkavaldalašvuotta stuurro, radđijægje fabmo njuorrdasa. Oskaldasvuotta ucco ja rakisuotta čoasko boares littost, ja asatusak vuolas dulbmujuvvujek mulddi. Ođđasak sagjai bottek. Šlabma gullu sikke dobre ja dabe, sikke mailmalaš radđijumest, atte maidai kristalašvuoda aššen. Vuolebužak æi datto šat læt vuolebužan. Dalo manak æi datto šat læk gærggadak vanhem jiena gullat. Fal vuostalastem gævaturvu angeret. — Ja ain æmbo gullu valdegoddid ja gavpugid hœvvanæbme, ædnandoargastusak, hirbmadlaš garra ridok duobel ja dabel.

Buok dak dapatusak galggek din boktet, guđek lepet jiermalažak, ja dak galggek din dakkat angeren barggat dam bale go læ bæive oudalگو igja boatta, de i sate šat oktage barggat.

Digjidi mon čalam, di vanhemak, guđek lepet stuora manna-ælo oudast-moraštægjek.

Digjidi mon čalam, di oapatægjek, guđek lepet Hærra Sebaot soattevæga oapestægjek.

Digjidi mon čalam, di vuorrasak, guđek lepet bagjel vuottam dam baha, ja din mon læm namatam jiermalažan. Ja di harves nuorak, guđek lepet vuolggam čuovvot dam irge, Hærra Jesus. Aigge læ dal duottavuodast varalaš, vaddesvuodak læk juokke guovlost. Mutto di harvak, guđek lepet alggam buok dorvo ja jeđđitusa occat Hærrast, lepet arvok mielast buok vaddes boddoi siste. Bajedeket čuorvomjiena, nuft atte almalaš vanhem gulla din jiena ja ain sadde buristsivdnadusa bagjen su rigges arbmo

kammarest. Harjeteket ječaidædek vuollegašvutti, allet vajaldatte andagassi addem, andagassi bivdem ja andagassi oskom, mi almaken læ aidno moalkke soabbe agalašvuoda gaddai. Lekusek din juolgek gærggagak viekkat bajas rokkadus servidi; allus dadde aigalaš angervuotta daga din hide-sen dam divraset aše doaimatussi. Erit jorggaleket beljidædek joavddelas sagain, šladdarin ja sølgebælde sardnomin, mak sidagoddi bahas ja vel varalažamus soapamættomvuoda caketek. Di rakis nuorak, stivrijeket lavkidædek stađđaset dam mailme varalaš, rappis ja njalakas riddo nielde. Allet vaiba gæččamest dam Israel Imel ala, gutte manna din oudast ja doalvvo din oskaldasat dam almalaš Kanaan guvloi. Allet luote mendo ollo din ječaidædek naveai ala, jiermadek ja nuorruvuodadek ala; mutto aivistassi Hærrai oskeldeket buok ašid.

Vel cækkam mon digjidi nuorak, mon læm ješ nuorra. Ja digjidi nuorra ustebidam savam: Rokkadallet Hærrast famo, atte vajeašidek biettal buok ilo buok oaze havskodagai, vai bisošeidek oskaldassan min Hærra Jesus Kristus bæive ragjai, go son boatta viežžat valljijuvvumides erit dam garotuvvum ædnamest. Di vanhemak, guđek lepet silodek oaffarušam Hærrai, ja buok famoinædek barggabebet manaidædek sieloi audogasuoda diti. Allet læge mendo moraslaža, go din manak æi oro vel astamen jorggalet erit mailmest; mutto oskot fal, atte almalaš vanhem ligge vel daid buoššodam manači vaimo nuft atte si vel gærde jorggalifče almalaš vanhem dalloi. Mutto muittet di fal gažžares manak, atte gærde galggabetet di logo dakkat vanhem bačča gadnjali oudast, maid lepet bagjelgæččam. Muittet di dai divras varra gadnjald, maid almalaš vanhem golgati din ja min diti urtasgardest. Muittet di, moft golgai varra ja čacce su ertegest.

Vel čuorvom din oudast Hærrai, di buššom manak: Hærra armosten ravaši din čalmid oaidnet moft vanhem čalmin gadnjalak golggek, ja Hærra ravaši din beljid gullat moft vanhem čierro, ja din vaimok arvedet vanhem rakisuoda. Ale lossod vanhem ječad, farga boatta goččom dunnji farga ringejek alme biellok gussid sisa, ja farga boatta du nama ragjai

gussid bovdejægjid jiedna.

Dal di manak baccebetet dam galbma ja goalos mailbmai. Jogo aiggobetet vara valddet vanhem ollo vaivest; mutto epet di goit sate dam stuora bæive vaddalet, atte i læk vanhem din cuigodam.

Dal loapatam čallagam daina savaldagain, atte Hærra buristsivdnedifči dai harves sanid soames silloi avkken, man varas duoda læ vuolगतuvvum.

Čallujuvvum 10/2 1907.

S.

Aldagasdolla-čuovggarakkanusa
arvvalek dal Kjelviki rakadet. Dat galgga drivijuvvut čaccefamoin.

Okta særvvegodde

vaidi okti bismi su papas. Son sardneda nu hæjot čuožoi vaiddalus-čallagest. Bisma lopedi boattet dam aše iskat; ja ovta sodnabæive bodi son dam girkkoi, gost namatuvvum pappa sardnedi. Mutto pappa doalai ovta juokke dafhost čabba ja burist čadajurdašuvvum sarne.

»Mi dat læ vaiddalusai dist, manačidam,« celki bisma vaiddalegjidi »dam sarne im lifče mon ješ sattam doallat buorebut. Dak legje duotta sanek ja čabba ravvagak, maid di berrešeidek vuttivalddet.«

»Mutto ašše læ dat,« vastedegje vaiddalegjek, »atte olmai doalla sanest sadnai dam semma sarne juokke sodnabæive.«

»Vai nu!« celki bisma, ja de manai son papa lusa ja jærai læi go dat nuft. Pappa i gielddam dam, mutto celki: »Dat i læk vela dugjom, ja danditi ferttijek si dam sarne oazžot gullat fast ja fast.«

Olbmuk daihe spirek.

Muttom rigges hærra celki okti su gusidasas: »Galggappo mi, nu gusidam jukkat nuftgo olbmuk daihe nuftgo spirek?«

»Mi jukkap dieđostge nuftgo olbmuk!« čurvvijegje guosek; guđek juo mæsta sutte.

»Na nu gal,« celki vartta, »mutto dalle mi ferttep jukkat ječaidæmek burist garremidi; dastgo spirek æi goassege juga æmbo go darbašek goikosek časkadet.«

Mailmehistoria.

(Lasse ounde nummari).

Dast muittalep mi dušše ovta historia Homera diktimbargoin, namalassi historia Priamos ja Akilleos birra. Priamos læi ovta gonagasa namma Trojast, Uceeb-Asiast, gutte læi suttadam gonagas Menelaos Sportast Grækenlandast. Mutto Grækenlandast legje dam aige manga gonagasa, ja si buokak garvesen dakke soattevæga ja flaata ja vulgge Troja vuostai. Mene-

loas ja su viellja Agamennan ja Odysseos ja manga æra.

Mutto dat arjalæmus buok Grækalažain læi Akilleos. Sust læi okta usteb, gæn son sagga rakisti, ja gæn namma læi Patroklos. Patroklos god-datalai soadest, ja go Akilleos oažoi dam diettet, de botkoti son gunaid su oaives bagjel, ja suppi ječas mulddi ja gaikoi su vuovtaides. Mañnel boði son soattevæga sisa bahain mavsatallat su ustebes oudast ja sorbmit su, gutte Patroklos læi goddam. Dat læi Hektor, Priamos bardne, Trojalažaid dorrulæmus olmai. Su doppi Akilleos čoddagi ja sorbmi su. I väketam, vaiko nubbe rokkadalai hægas oudast.

Dat maid mi dast læp muittalam čuožžo muttom doluš aiggasaš grækalaš čallagest, man namma læ **Iliaden**. Nuft læ namma daina girjin, mak muittalek sisaboattema birra Trojai, maid Grækalažak valdde ja boldde. Grækalažak goččodegje Troja Ilianan. Mutto læk maidai æra homeralaš čallagak. Dak goččuuvvujegje **Odysseon**, damditi go dak muittalek dam vises Odysseos ja su gukkes ja vaddes sidijottem birra, gost son nuft ollo vaddesvuodaid čađa fertti mannat.

Dak boares havdek.

Grækalažai skuvlain ferttijegje bagjel oappat čallagid Troja ja Odysseos. Mutto dak čallagak læk maidai šaddam lokkojuvvut mañnel latinskuvlain birra Europa. Dak stuora oappogandak læk oappam daid græska gilli, ja daidi smavebuidi læk oopatægjek muittalam sin ječasek gilli. Nuft čokkai 80 jage dast ouddal okta tuiskalaš pappa ja muittali su bardnasis Grækalažai ja Trojalažai soade birra. Dam gauda namma læi Henrik Schliemann. Son i vajaldattam goassege, maid son læi gullam. Son fertti gavppeolmajen algget ige bæssam græska giela lokkat, ouddalgo son šaddai 30 jage boares. Mutto dalle læi son maidai okta rigges olmai ja bæsi su halidusas mielde dakkat. Sust læi hallo oažžot diettet, moft dak boares grækalaš giev-rak legje ællam, ja son algi roggat dobbe, gost su arvvalusa mielde Troja læi læmaš. Son gavnai dobbe gavpug gavpuga mañest, ja ovta gavpugest legje gunak ja muvragædgek, mak legje ruoksadak dego buollema mañnel. Schliemann arvvali, atte son dal læi gavdnam Troja, maid Grækalažak

boldde. Son gavnai akšoid ja gædgevæččërid. Son gavnai nibid, gollalakid ja čæbetbadid, Son arvvali, atte son læi gavdnam Priamos davvera. Son roggai maidai Grøkenlandast, dobbe gost Aganiemmest, nuftgo mainastuvvu, læi gonagasšloatta. Dat læi Mykenest Lulle-Grøkenlandast Dobbe læk bacatusak stuora muvrast, mi manna muttom bavte birra. Dam muvrast læ okta porta, man namma læ legjonportta. Dast roggai Schliemann. Dast logai son gavdnam Agamennan havde, ja son gavnai ædnag havdid, ædnag likaid ja ædnag golle; vissa læk dak boares gonagasak læmaš rigga. Nisson likaid gavnai son čin-tuvvum gollečinaiguim gieđain, oaivest, beljin ja čævatest. Jos vel i læžage nuft, atte Schliemann gavnai Priamos davvera ja Agamennan lika, de læk almaken mærkalaš dingak dak, maid son gavnai. Dak čajetek migjidi, moft olbmui dilalašvuotta boares aigest læi, dam aigest, man birra Homera čallagak muittalek migjidi.

(Lasetuvvu).

Min gonagas ja dronneg

læva addam 1000 kruvna daid lættegillajegjidi Geirangerest.

Ovta guokte duhat kruvnaseddal

lapi okta ruoktot boatte amerikanalaš Kristianiast. Nubbe bæive, go son boði politia lusa bajasaddem varas su tapas, šaddai son illosmuvvat daggo bokte, go son oažoi gullat, atte su ruđak legje aimoin. Okta nisson læi daid gavdnam. Son oažoi 100 kruvna gavdnam oudast.

Soaigos jabmem.

Okta pappa Ruotarikast, Johan Solberg čuopai muttom ija čoddag aldest rasta barbernibin. Son læi muttom aige læmaš buocce. Son læi 51 jage boares ja naittalkætta. Su ædne, gutte læ 84 jage boares, bagjel ælla su.

Bergen damppla buollam.

Ouddarummast Bergen dampast »Ryg-jast« bæsi dolla luovos daggo bokte, atte okta matros gačai ovta lampain. Dolla viddani daggar jottelvuodain, atte barggek ja mandskappe illa besse batarussi. Buok lasta læ billašuvvam, ja damppla læ gillam stuora vahaga. Vahag rekinastujuvvu manga miljon kruvna ouddi.

Kristalaš skipamandskapa.

Dat i gullu davja, atte ovta skipast mattek læt dušše kristalaš olbmak kapteina rajest gidda ganda ragjai. Mutto daddeke boði daggar skipa Newyorki, mi dagai obba gavpuga ibmaši. Dat skipa boði muttom baigest, man namma darogilli læ Fidjii-ørne, dam australialaš appesullost.

Dat skipa læi mañnasis guođdam 13000 engelas mila 65 bæivest. Dat læi lastijuvvum muttom lagaš šaddoiguim.

Dak olbmak legje buorek mærra-olbmak ja go si dakke sin bargosek skipast, de lavllo si Sankey ja Moody boares salmaid sin ædnegilli.

Dat læ ilosmatte buokaidi, guđek barggek bakenmišsonain; dastgo i go dat læk profet Esaias einostusa ollasattujubme: »Si čoağanek, si bottek du lusa, du barnek bottek gukkenatkest. Abe riggodak galgga ječas jorg-galet du lusa, olbmui obmudak galgga boattet du lusa ja Hærra maidnoma galggek si čilget.« (Es. 60, 5—9.)

Okta 83 jakkasaš olmai

bači gieskad ječas. Son læi muttom aige orrom su nieidas lutte, gutte su oudast fuola ani su boaresvuoda beivin. Nieidda jami ja olmai šaddai vaivaškasa biebmo ala. Dat oroi su mielast unokas, manditi son ječas bači

Čuottejakkasaš savetid alde.

Dat læi Sameæduamest, atte pappa muttom sodnabæive, go son girkoï boði, oažoi oaidnet ovta boares Sameako savetid alde.

»Matakgo don čuožžot savetid alde?« jærai pappa.

»Ja,« vastedi akko. Mutto don čajetak nu boaresen. Man boares læk don?«

»Mon læm 100 jage boares,« vastedi akko.

Pappa fertti iskat su girkkogirjines, ja æska dalle jaki son, atte akko læi sardnom duoda. Son jami česka laje 102 jage boaresen.

Ædne-namma

Dabe gavdnujek manga lagaš sadne vagjasak ovta ædne birra. »Jos ædne læžža man heitog, daddeke daka son manas liegasen.«

»Gutte i dato čuovvot ædne, fertte čuovvot fanggafaktijægje.«

»Ouddal masset ovta rigges ače,

ouddalگو gœfhes ædne.«

»Mi œdnai manna vaibmoi, manna aœcai dušše čibbi ragjai.«

Indiast dagjujvuvu: »Mu œdne læ alelassi mu, læžango gœfhe daihe rigges.«

Ruošak celkke: »Ædne rokkus viežža mana bajas abe bodnest.«

Muttomak celkke: »Ædne gietta læ lines do dat časka.« — Goas æi buok olmuššlajak dovda dam sadnevagjasa: »Okta ædne satta buorebut birggetet čieča mana, ge čieča mana ovta ædne.

Ovta ædne hægga maksa sœmma itlialaš sadnevagjasest go: »Ædne læ sœmma go martyr.«

Ædne massem diti cœlka sadnevajas: »Manak œdnetaga læk dego loddečivgak œdnetaga.«

Ruoša stuoradigge ravastuvvu.

Uccan illo.

Londonest telegraferijuvvu, atte Ruoša stuoradigge (duma) læ dal ravastuvvum, mutto aibas uccan illo vuolde. Birra gatai legje turistai sajek devdujvuvum studentaiguim guktoi sortain, sikke olbmaiguim ja nissoniguim, ja fabrikbarggin, maid politikak dolle davalaš gaskast erit. Dumai sisamanadedin čuorvoi albmug hurra.

Parisa boarrasœmus nisson.

Okta akko jani gieskad Parisast 107 jage boaresen. Son i læm riegadam Parisast; mutto bođi dokko œska 70 jage agest. Son læi læmaš dušše guovte gærde buocas. Okti nuorvo davdast ja nubbadassi œra davdast. Dat boares nisson i læm goassege oaidnam Napoleon.

Garra dalkek

læk hæredam dam maņeb aige mietta sikke væstan ja nuorttan. Manga skipa læk forlisen ja œmbo likkotesvuodak vurdujvuvjek gullat. Daina lagin læ maidai bivddo agjanam. Sæktedampak, mak bukte loddoi Sameœdnamest Lofoti, fertijegje erit leikket bæle arvo lastast, damditi go æi læm bivddo dalkek ja loddok legje boaras-muvvam ouddalگو bivddid ragjai olli-jegje.

Lofotbivdo

birra i sate muittaluvvut mikkege dastgo dalkek læk læmaš dam ragjai hæjo. Guolle gal lifči, mutto æi oažo

bivddosid rivtes lakai bajas. Ædnagak læk gillam stuora bivddonœvvo tapa.

Moridus Kristianiast

læ ain sœmma mœrest go algost, go algi. Dat viddana mietta gavpuga. Čoaggalmasak dollujvuvjek juokke bæive gœčos beivid. Suddolažak morranek suddo nakkarest ja kristalažak gastašuvvujek Bassevuoiņain. Njuokčamiguim sardnom maidai daptuvva ain čoaggalmasain. Olbmuk bottek gukkes matkin čoaggalmasaidi ja ožžok Bassevuoiņa gasta. Muittaluvvu, atte gieskad bođi Bassevuoiņa muttom skuvlavazge nieida ala ja son algi sardnot njuokčamiguim, lavloi ja ramedu Hœrra. Maņel bođi Bassevuoiņa dai œra manai ala.

Muittaluvvu, atte duhati mielde fertijek olbmuk maccat ruoktot saje dafhost; dastgo olbmuk læk nu bagjel-mœralaš dievva čoaggalmas viesoin.

Dat læi likkatatte muttom gaska-bæive čoaggalmasast, go okta lutheralalaš pappu čuožželi bajas, ja datoi čoaggalmasa rokkadallat ječas ondast. Son aigoi aido loaidastet muttom ođda suokani ja datoi »Vuoiņa gasta, vai buok šaddaši ođas.« Manga vaimolaš rokkadusa šadde saddejuvut bajas su oudast, ja vastadus vissasi boatta.

Manga danskalaža læk læmaš Kristianiast daina čoaggalmasain ja fast maccam ruoktot stuora vuoitoin.

Go mon gœčadam

mu sœrvvegoddam sin sodnabæive garvoisiste, de ferttim mon jœrrat aldum, »gost læk dak gœfhek?« Mutto go mon maņel sarne bajas logam adnomruđaid, de jœram mon, »gost læk dak riggak?«

Sust læi barggo.

Okta nisson, gutte asa i ovta hotellast, bođi vuolas trapast ja jœrai værtast, satigo son dam hoppoi oažžot ovta glasa čace.

»Fal ainas frœken,« celki værtta, ja son devdi glasa čacin dam stuora čacelittest, mi læi bævde alde.

Guokte minuta maņel bođi son fast sisa. »Mon im lifče galggam du vaivedet,« celki son, »mutto oažomgo vela ovta glasa čace.«

»Ainas fal frœken,« celki son ja devdi fast glasa ođdasest.

Guokte minuta maņel bođi son fast goalmad gærde. Dam have datoi son guokte glasa.

»Ainas fal galgak oažžot frœken,« celki værtta, »mutto duostamgo mon jœrrat, maid don daina čacin dagak?«

»Dam mon gal aigom muittalet, mutto mu hallo i læk balddet du. Mu ladnja čuožo

čuožoktan njuovča-dollan, ja mon viggam časkadet dola.«

34 darolaš skipa

botte erit jagest 1906 alma mange dieđotaga, moft dak læk duššam. Oktan olbmuiguim læk dak javkkosest. Vuoi, man ollo moraš ja occalæbme daidi šaddai, gæk bacce maņnai. Man œdnagak daina, guđek dušše, legje gerggos jabmem vuostaivalddet bestujuvvum sieloin, dietta Ibmel ješ.

Sakkotalam oapatægje.

Okta oapatægje sakkotalai gieskad, dannego son læi časkam muttom skuvlamana. Son fertti 40 kruvna makset dam oudast.

Baldes-bivddo.

Dam maņeb aiggai læ fidnijuvvum arvad balddak muttom baikest, man namma læ Sørøundet. Muttom njar-gast bivdi okta guovteolbma vanas (aœče ja gandda) balddai 300 kruvna oudast. Hadde læ 65 œra kilost.

39 bivddedampa,

maina 5 adnek firmid, 24 motorvadvana ja 700 skjœita, maidi gullek 1804 vadnasa læk dal Lofotast bivddemen.

Margarina

orro šaddamen lika divrasen go davalaš vuogja. Dam maņemus aigest læk vuogjahaddek bagjanam œmbo go davalažat. Darogiel avisak arvvalæk, atte jos margarin i ožžujuvvu 25 procenta halbebun go davalaš vuogja, de læ sagga buoreb oastet gusavuoa.

Varalaš lækastallam bissoin.

Guokte 13—14 jakkasaš ganda Troldvikast galgaiga muttom bæive vuolas riddoi čoakkai čoagget debboid, čalla Tromsa blađde. Sodnost læi havllabisso farost. 30—40 allan gandain erit čuožžo okta nieidda ja doidda biktasid. Dat boarrasœbbo ganda guoktas dagja lækastallamin nidi: »Dal mon aigom baččet du!« Nieidda vastedi: Dam don ik duosta!« Gandda luđi bisso, ja sœmmast bavketi dat, ja nieidda oažoi havllaskuota aldsest. Son šaddai jottelet dolvuvjuvut amtabuocevissoi. Sust læ olles daiddo, mutto œllago son dat i læk celkkum.

Goas galggek olbmuk oappat varrogasa šaddat baččemværhoiguim. Læge varrogas bissoin!

»Nuorttanaste« čalle, prentejegje ja olgusadde læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.